

Sortförsök i oljelin 2015

Provingen av linsorter har stabiliserat sig kring 7–8 sorter per år. Förädlingen av linutsäde är ganska sparsam men sker från England, Tyskland och Holland. Linkalkylen är fortsatt mycket stark inför 2016 och odlingen torde öka. Två sorter har haft stark position på den svenska marknaden under senare år: Taurus som mångårig marknadsledare och mätare samt Serenade. Båda sorterna har legat med många år i försöken, till en början med Taurus i topp men från 2013 har Serenade gått om Taurus i femårssammanställningen, något som fortsätter att befästas efter 2015. Serenade är signifikant elva procent bättre än Taurus så länge linfrö handlas som frö oberoende av råfettinnehåll. Med åtta sorter i försöken 2015 börjar nu potentiella efterträdare till Taurus och Serenade att dyka upp. De är nummersorter från Limagrain och saknar än så länge namn.

Serenade är något kortare, har något sämre stjälkstyrka än Taurus och mognar två dagar senare. Övriga sorter mognar alla cirka tre dagar efter Taurus. Oljehalten är väsentligt högre i sorten Omegalin men premieras inte i handel. Två dagar senare mognad för Serenade och även andra sorter kan vara ett bekymmer i praktisk odling, speciellt sena år.

Flera nya sorter har testats 2014–2015. Bra resultat har sorterna LN1311 och LN1411.

I sortförsöken görs även parallellt utsädesmängdsförsök sedan 2010. Resultat finns från 2010, 2011, 2013, 2014 och 2015. När det gäller utsädesmängder är det en märklig historia. Aldrig under de fem enskilda försöksåren har någon större skillnad i skörd observerats. Försöken indikerar att 500 plantor per kvadratmeter är det lämpliga ur ekonomisk synvinkel, det motsvarar i praktiken bara 40 kilo per hektar.

Det finns en tendens till att skörden blir högre med högre utsädesmängd. Men vid en nettobereäkning på utsäde och fröpris erhålls den bästa lönsamheten med 500 plantor per kvadratmeter. Det torde dock finnas risker med att så såpass tunt när utsädet är obetat och oskyddat mot linjordloppan. Det finns också tendenser från 2014 att vid låga grundskördar och ansträngda förhållanden så höjs skörden med ökad utsädesmängd. Samtidigt finns tendenser från 2015 års försök som visar att 1 100 plantor per kvadratmeter faktiskt kan sänka skörden. Den rekommenderade utsädesmängden om 700 plantor per kvadratmeter eller cirka 55–60 kilo utsäde per hektar torde vara rimlig.

Bland sorter och utsädesmängder har två nya odlingstekniska led placerats där man ökade på kvävegivan med 40 kilo N på standardledet (700 pl/m²) och ledet med den högsta utsädesmängden (1 100 pl/m²). Men linet reagerade med samma återhållsamma respons på extra kväve 2015 och med 40 kilo extra kväve påverkades inte skörden nämnvärt. Endast en merskörd på cirka tre procent eller 90 kilo frö erhöles. Det räcker precis till att byta pengar med gödselleverantören, om man kombigödslar vill säga och inte drar på sig extra körning genom en övergödning. Den ökade kvävegivan senarelade även skörden ett par dagar vilket är värt att notera efter ett sent år som 2015.

Tabell 1. Avkastningsresultat och egenskaper från sortförsök i lin 2011-2015

Sort	Omr D-F Frö kg/ha		Mognad tid dagar	Strå längd cm	Stjälk styrka	Råfett % av t.s
	Rel. Tal	Ant. Förs.				
Lim Taurus (SSd)	2 340 (100)	18	129	62	90	46,6
NPZ Serenade (Lm)	111	18	131	55	87	45,7
LAN Libra 0811 (SSd)	108	10	130	60	93	49,0
TdL Omegalin (SSd)	96	12	132	58	87	49,1
LN1311 (Ssd)	109	8	132	59	89	47,6
LN1411 (Ssd)	109	8	132	58	87	48,5
GOP11 (Lm)	106	8	132	58	88	45,7

Tabell 2. Avkastningsresultat från sortförsök i lin 2015

Sort	Omr D-F Frö kg/ha	
	Rel. Tal	Ant. Förs.
Lim Taurus (700) (SSd)	3020 (100)	4
NPZ Serenade (Lm)	112	4
LN1411 (Ssd)	105	4
LAN Libra 0811 (SSd)	104	4
LN1311 (Ssd)	102	4
GOP11 (Lm)	101	4
VdB 0609-04 (Lm)	99	4
TdL Omegalin (SSd)	85	4
Tabell 2b. Utsädesmängder och extra kvävegödsel		
Taurus 500	99	4
Taurus 900	102	4
Taurus 1100	96	4
Taurus 700+40 kg N	103	4
Taurus 1100+40 kg N	103	4
-X- CV% REP	5,6	
LSD PROB F1	250	

Tabell 3. Utsädesmängder i lin. 17 försök 2011-2015

Plantor/m2	Motsv. kg utsäde/ha	Utsädes kostnad	Skörd Frö kg/ha	Netto
Taurus 500	38	564 kr	2 340	8 796 kr
Taurus 700	54	790 kr	2 340	8 570 kr
Taurus 900	69	1 015 kr	2 380	8 505 kr
Taurus 1100	84	1 241 kr	2 350	8 159 kr